

Vienotībā un kopābūšanā ir spēks!

AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA

Tuvojas valsts svētki — laiks, kad īpaši izjūtam piederību savai zemei, cilvēkiem un tradīcijām. 4. maijā atceramies to, ka brīvība nav pašsaprotama — tā ir izcīnīta, lolota un sargājama vērtība.

Mīlestība pret savu valsti, dzimto vietu un pagastu slēpjas mazās lietās, ikdienas darbos un rīcībās. **MADARA MAŽAJEVA** ar savu enerģiju un degsmi ikdienā stiprina savu pagastu un iedvesmo arī citus. Viņas stāsts ir par mīlestību pret savu vietu — Jāņukalnu —, par drosmi rīkoties un ticību, ka katrs var dot nozīmīgu ieguldījumu savas kopienas un valsts attīstībā.

— Kalsnavas pagasta Jāņukalnu par savām mājām saucu jau vairāk nekā divdesmit gadus. Savulaik dzīvoju tepat kaimiņos — Vietalvā —, bet mīlestība mani atveda uz šejieni.

Agrāk te bija divi veikali, pasts, brauca ģimenes ārsts. Tagad nekā no tā nav. Tuvākais veikals ir vai nu Jaunkalsnavā, vai Sauleskalnā. Autobuss kursē tikai divas reizes nedēļā.

Pirmais priekšstats par Jāņukalnu daudziem ir, ka te ir tikai viena māja, bet mums ir daudz viensētu. Es kaut kad skaitīju — cilvēku, kas te apgrozās, ir kādi divi simti. Tas nav nemaz tik maz, bet žēl, ka jaunieši izaug un aizbrauc prom.

Kad viņi atbrauc uz kādu balli vai volejbola turnīru, tad liekas — no kurienes jūs visi uzrodāties? Visi saskrien no malu malām. Bet ikdienā jauniešiem te īsti nav ko darīt. Un es domāju, ka tā nav tikai mūsu problēma — tā ir gandrīz visur.

— Šobrīd tu saimnieko Jāņukalna tautas namā.

— Šī ēka visu laiku ir bijusi kā kultūras nams, un arī tagad tāda ir. Šajā ēkā ir bijis gan pasts, bibliotēka, gan veikali. Šobrīd telpas izmanto biedrība "Pilnīgs kosmos". Viss sākās ar manu meitu. Viņa darbojās Kalsnavas jauniešu centrā, un tolaik bija projekts, kur jaunieši varēja īstenot savas idejas ar nelielu finansējumu — katram tika piešķirti 50 eiro.

Tajā laikā šīs telpas bija ļoti nolaiestas — remonts nebija veikts daudzus jo daudzus gadus. Meita izdomāja sapulcināt jauniešus un sākt remontu, lai būtu vieta, kur bērniem un jauniešiem satikties. Sākumā viņi bija astoņi, bet darbs izrādījās milzīgs — griesti jāskrāpē, viss jātaisa no nulles. Daudzi jaunieši pamazām "atkrita". Un tad iesaistījās es. Pateicoties ģimenei un citu palīdzībai, mēs telpas izremontējām.

Pēc tam mums ieteica dibināt biedrību. Sākumā es neko no tā nesapratu, bet izrādījās — tā ir vienīgā iespēja piesaistīt līdzekļus un realizēt idejas. Ir bijušas arī neveiksmes, bet no kļūdām mācās. Tāpat joprojām mācos rakstīt projektus, lai pēc iespējas vairāk varētu realizēt iecerēs mūsu ciematā.

— Kas dod spēku turpināt?

— Pirmkārt, tas milzīgais darbs, kas jau ieguldīts. Otrkārt, tā ir mana mājvieta. Es nevaru vienkārši visam atnest ar roku.

Protams, ir bijuši brīži, kad gribas padoties. Bijušas asaras un dusmas. Bet tad paiet laiks, un es atkal saņemos. Man laikam ir tāds raksturs, ja kāds saka, ka nevar, tad

Madara Mažajeva teic: — Esmu savas vietas patriote un priecājos, ka dzīvoju Jāņukalnā. Foto — AGRIS VECKALNIŠS

man gribas pierādīt pretējo.

Kopumā jau daudz kas izdodas — projekti tiek rakstīti, lietas virzās uz priekšu. Bet reizēm sāk tieši attieksme. Ir sajūta, ka nenovērtē. Protams, ne visi — ir cilvēki, kuri patiesi priecājas, ka Jāņukalnā kaut kas notiek.

Agrāk Jāņukalns bija ļoti nemaināma, klusa vieta. Daži pat nezina, kur tas atrodas. Tagad situācija ir citāda. Mēs esam pamanīti.

— Kas, tavuprāt, ir īpašs Jāņukalnā?

— Mums ir ļoti labi meži — sēņu un ogu vietas. Cilvēki no citām vietām zina, ka uz Jāņukalnu jābrauc sēņot. Mums ir ļoti skaista baznīca, tikai žēl, ka īsti nav izveidojusies sadarbība un baznīcas durvis praktiski vienmēr ir ciet.

Īpaša ir mūsu vienotība un kopēji mērķi.

"Piederības izjūta sākas ģimenē — ja tur tā tiek ielikta, tad arī paliek."

— Daudzi Jāņukalnu atpazīst pēc interesantajiem pasākumiem, kas tiek rīkoti.

— Balles un koncerti nav vienīgās aktivitātes. Lai gan pēdējā laikā ar to piebremzēju. Ļoti iecienīta aktivitāte ir "Lauku sēta". Katru gadu, Ziemassvētku laikā organizēju labdarības akciju mūsu senioriem.

Aktīvi gadu no gada talkojam. Tā nav viena talka, bet vairākas. Aizvadītajā gadā ieguvām nomas tiesības uz mežīņu, kur veidojam pastaigu taku. Jau šobrīd ir ierīkota atpūtas vieta. Ir doma par baskāju taku, šūpuļkrēsliem kokos. Tas, protams, ir milzīgs darbs, ne viena gada projekts. Bet mēs pamazām ejam uz priekšu. Jau šajā pavasarī

esam veikuši sakārtošanas darbus. Izkopām pamežu, iestādījām kokus. Arī Lielās talkas aktivitātes notika šajā mežā.

Tāpat turpinām labiekārtot visu teritoriju, veidojam vidi.

— Runājot par Lielo talku, tu vienīgā no Madonas novada tiki izvirzīta Talkas cilts balvai un to esi arī ieguvusi.

— Tas bija milzīgs pārsteigums. Es pat neticēju. Meita gan teica: "Tu redzēsi, tu tur būsi." Es neticēju līdz pēdējam. Tas ir liels gods. Un arī iespēja vēl vairāk runāt par Jāņukalnu, lai cilvēki dzirdētu, brauktu ciemos, iesaistītos.

Iespējams, ka nespēju pati novērtēt savu darbu, tomēr man šķiet, ka ir daudz vairāk cilvēku, kas dara un ir pelnījuši apbalvojumus.

— Ko tev nozīmē būt savas vietas patriotei?

— Tas ir rūpēties par vietu, kur dzīvo. Darīt, lai te būtu labāk. Nevis gaidīt, ka kāds cits visu izdarīs, bet pašai iesaistīties. Man ir svarīgi, lai šī apkaime dzīvotu un attīstītos. Šī vietīņa ir kļuvusi par mājām. Tā sajūta ir izveidojusies laika gaitā. Arī sazinā ar citiem bieži lietojam vārdus "mēs" un "mūsu" — mēs darām, mēs veidojam. Tas dod piederības sajūtu, ka tā tiešām ir mūsu vieta.

Īpašs notikums un siltas emocijas raisīja pagājušā gada darbs — pašu spēkiem uzstādījām karoga mastu. Tas ir mūsu valsts simbols, un tagad karogs plīvo arī mūsu ciemā. Neiztrūkstošs svētku notikums ir lāpu gājiens 11. novembrī.

Vienmēr uzsveru, ka tas nav tikai mans darbs, bet tikai kopā varam paveikt vairāk, lielus un nozīmīgus darbus. Mums ir izveidota WhatsApp grupa, kur viss tiek apspriests. Es parasti ielieku idejas, plānus. Apspriežam visu, katrs iesaistās, cik un kā spēj. Un interesanti — bieži vislabāk strādā spontānās idejas. Kad vienkārši pasaka "Darām!", un visi nāk un dara. Cenšamies, lai ir tāda silta, kopīga atmosfēra. Katru gadu kaut ko izdomājam, negribas, lai viss paliek vienveidīgs.

Svarīgi ir arī apzināties resursus, kas mums ir un ko katrs var dot — kuram ir tehnika, kurš prot remontēt, kurš var muzicēt. Tad vieglāk organizēt lietas. No sirds esmu pateicīga par atbalstu un iesaisti. Viens nav darītājs. Spēks ir cilvēkos!

Cenšos organizēt dažādus pasākumus, iesaistīt cilvēkus, īpaši bērnus. Mums ir spēles, aktivitātes, dažādi radoši projekti. Ideja ir vienkārša — ja paši neko nedarīsim, tad nekas arī nenotiks. Tāpēc kustība un rosība ir ļoti svarīga. Protams, reizēm piemeklē sajūta, ka esmu izsmelta, trūkst ideju. Šādos brīžos priecājos par katru cilvēka iniciatīvu un iesaisti. Tāpat mana lielākā meditācija un enerģijas avots ir kūku cepšana.

— Kā atzīmējat valsts svētkus?

— Mēs cenšamies tos atzīmēt gan ģimenē, gan kopā ar citiem. Piemēram, Lāčplēša diena mums saistās ar lāpu gājienu — tas ir tāds īpašs un vienojošs pasākums. Savukārt Latvijas Republikas proklamēšanas diena pagājušajā gadā bija īpaši emocionāla — ar karoga pacelšanu, kopā būšanu.

Savulaik esam mēģinājuši svinēt arī 4. maiju, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu, kas Latvijai ir īpaši svētki. Uzklājām galdu, diemžēl atsaucība nebija īpaši liela. Man liekas, ka daudzi īsti nesaprot šo svētku ideju — kāpēc balts galds, kāda ir simbolika. Dažiem šķiet, ka tie ir vairāk ģimenes svētki, nevis publiski svinami. Lai gan tas tā nav — tie ir mūsu Latvijas kopējie svētki.

Esmu priecīga, ka Jāņukalna cilvēki lielākoties ir vienoti domās un darbos. Un ir tikai normāli, ja kādreiz nesakrīt viedokļi.

— Kādas sajūtas raisa Latvijas svētki?

— Man tie ir ļoti emocionāli. Skatoties latviešu filmas vai klausoties dziesmas, bieži vien pat asaras saskrien acīs. Ir dziesmas, kas vienkārši "iziet cauri" — tāda spēcīga sajūta, pat zosāda uzmetas. Ikdienā varbūt to tik ļoti nejūt, bet svētku laikā tas viss pastiprinās.

— Kādas ir tavas ģimenes tradīcijas šajos svētkos?

— Katru gadu cepu kūku — tas jau ir kā rituāls. Cenšamies arī aizbraukt uz kādu koncertu vai pasākumu, jo man ir svarīgi bērniem parādīt šo piederības sajūtu. Es domāju, ka piederības izjūta sākas ģimenē — ja tur tā tiek ielikta, tad arī paliek.

— Ko tu novēlētu Latvijai 4. maija svētkos?

— Lai Latvija būtu stipra, neatkarīga un ar stingru mugurkaulu. Man šķiet, ka mums kā sabiedrībai vajadzētu kļūt aktīvākiem. Mēs bieži esam kūtri — vieglāk ir komentēt internetā nekā reāli iesaistīties un darīt.

NEDĒĻAS AKCENTI

Saeima 4. maijā sanāks uz svinīgo sēdi

Saeima pirmdien, 4. maijā, sanāks uz Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas 36. gadadienai veltīto svinīgo sēdi.

Sēde sāksies pulksten 12, un uzrunu sēdē teiks Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa.

Svinīgajā Saeimas sēdē tradicionāli aicināts piedalīties Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs, bijušie Valsts prezidenti un Saeimas priekšsēdētāji, Ministru kabineta locekļi, Augstākās padomes deputāti, kuri balsoja par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, kā arī ārvalstu diplomātiskā korpusa un Latvijā akreditēto starptautisko organizāciju pārstāvēniecību vadītāji.

Svinīgajai sēdei ikviens interents varēs sekot līdzi tiešraidē Saeimas tīmekļvietnē www.saeima.lv, parlamenta kontos sociālajos tīklos Facebook un YouTube, kā arī Latvijas Televīzijā un Latvijas Radio.

4. maijā Saeimas deputāti piedalīsies arī svinīgajā ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa. Tāpat Saeimā paredzēta svinīga pieņemšana 4. maija Deklarācijas kluba biedriem.

Vardarbībai politikā nav vietas

Kā ziņo plašsaziņas līdzekļi, Baltā nama korespondentu apvienības ikgadējo vakariņu laikā sestdienas vakarā noticis iespējams atentāta mēģinājums pret ASV prezidentu Donaldu Trampu.

Varas iestādes ziņo, ka pie svinību zāles vienā no Vašingtonas viesnīcām, kur atradās prezidents un viņa viesi, kāds vīrietis atklājis uguni. Donalds Tramps nav cietis, un saskaņā ar sākotnējām ziņām arī citu cietušo starp vakariņu dalībniekiem nav. Federālais izmeklēšanas birojs paziņojis, ka šāvējs ir aizturēts. Pie viņa atrasti daudzi ieroči — pistole, bise un vairāki naži.

Savukārt, komentējot notikumu incidentu Baltajā namā, Latvijas Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs uzsvēris: „Vardarbībai politikā nav vietas.” Valsts prezidents paudis atvieglojumu, ka klātesošie nav cietuši un uzbrucējs ir aizturēts.

Traucēta elektroapgāde

Stiprā vēja dēļ svētdienas pēcpusdienā elektroapgāde bija traucēta aptuveni 9000 AS „Sadales tīkls” klientu, aģentūru LETA informēja uzņēmuma pārstāvis Toms Rutkovskis.

Sākotnēji elektroapgāde galvenokārt bija traucēta Bauskas, Cēsu un Valmieras novados. Aptuveni stundas laikā lielu daļu traucējumu izdevās novērst un ap pulksten 16 elektroapgāde traucēta ap 2800 klientu visā valsts teritorijā. Plašākie atslēgumi bija Bauskas novadā.

Bojājumu novēršanai visā valstī bija piesaistītas apmēram gandrīz 40 operatīvā darba brigādes, to skaitā „Sadales tīkla” darbuuzņēmēji.

Apkopēja BAIBA MIGLONE